

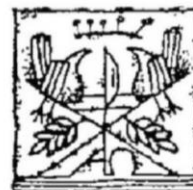
“Wegwijzers”

Nederlands Gereformeerde Kerk Dordrecht

Beleidsplan 2017 - 2021

OPEN
HOF

Inhoud

Inleiding en voorgeschiedenis.....	3
Groei vanuit de basis en in perspectief.....	3
Missie en waarden	4
Visie (wegwijzers).....	6
1. Samenkomst, gebed en gesprek	6
2. Gemeenschapsvorming en afstemming.....	6
3. Gastvrijheid	7
4. Oriëntatie met het oog op de toekomst.....	7
5. Verandering en groei en wat dat met ons doet.....	7
Concrete stappen vanuit de wegwijzers	8
Bijlage 1: Kringenstructuur van de Open Hof.....	10
Bijlage 2: Opzet Pastoraat en Diaconaat	11

Inleiding en voorgeschiedenis

In het beleidsplan 2012-2016 getiteld; *“De organische gemeente Open Hof; van Verzorgingskerk naar Participatiekerk”* werd door ds. Wim van der Veer het verlangen van onze gemeente treffend verwoord in de volgende formulering:

‘Wij verlangen naar een Open Hof waar Jezus Christus in het centrum staat, zijn kruis. Hij is de Bron. Wij verlangen naar een Open Hof waar openheid is voor het werk van de Geest die vernieuwt en bevrijdt en die levens heel maakt. Wij verlangen naar een Open Hof die vanuit Jezus Christus een bron van zegen is voor anderen in Dordrecht en omgeving, naar een kerk die nieuwe wegen zoekt om mensen te bereiken’.

Het beleidsplan uitte het verlangen om als Open Hof een *‘organische gemeente’* te worden; een gemeente waarin alle leden sterk met elkaar verbonden zijn, elkaar dragen en in elkaars noden voorzien. Een *‘participatiekerk’*: alle leden nemen deel aan het gemeentelven en de onderlinge pastorale zorg.

In het beleidsplan werd een traject voorgesteld om dit verlangen realiteit te maken door rondom vijf thema’s bijbehorende doelen te omschrijven.

De vijf thema’s waren de volgende;

- A. Onderlinge betrokkenheid (de kringenstructuur is hier een belangrijk onderdeel van)
- B. De liefde van Christus uitstralen en doorgeven
- C. Geloofsgroei
- D. Kinderen en jeugd
- E. Passende organisatievorm en communicatie

Wij hebben als gemeenschap de afgelopen vier jaar kunnen oefenen rondom deze thema’s in wat het betekent om een organische gemeente te zijn. Kijkend naar doelen en bijbehorende activiteiten uit het vorige beleidsplan zijn wij inmiddels voortvarend op weg een participatiekerk te worden. Een groot aantal activiteiten uit het vorige beleidsplan is inmiddels geïnitieerd. Sommige zijn al helemaal uitgewerkt en ingevoerd, andere staan nog in de kinderschoenen.

Meer structuur is hierbij nodig, zonder beklemmend of inperkend te zijn voor initiatieven die passen bij een organische gemeente. De komende tijd willen wij op de ingezette weg verder gaan en meer structuur aanbrengen, zodat we tot een bestendige organische gemeente uitgroeien die tegen een stootje kan. Belangrijk is ook dat het groeiende aantal gemeenteleden zich thuis blijft voelen in een onderling betrokken gemeenteg gezin.

De volgende tekst geeft kort aan hoe de Open Hof door de jaren heen gegroeid is tot het verlangen een organische gemeente te vormen, die een licht in de wereld is, onderling sterk betrokken is en groeit in geloof:

Groei vanuit de basis en in perspectief

De Open Hof maakt deel uit van de Nederlands Gereformeerde Kerken in Nederland. De gemeente is in 1958 ontstaan als familiegemeente met ‘eerstelingen’. In de beginperiode

was er een sterk verlangen om de gemeente te vormen naar de principes zoals beschreven in de eerste hoofdstukken van het boek Handelingen.

In de periode tot ongeveer 1972, het jaar waarin de eerste predikant in de gemeente benoemd werd, waren deze principes leidend voor de ontwikkeling en de identiteit van de gemeente. De gemeente was klein en er was een hechte onderlinge band.

Vanaf 1972 kenmerkte de gemeente zich door gestage groei.

Deze groei werd in de jaren zeventig en tachtig vooral veroorzaakt door mensen die van buiten de Nederlands Gereformeerde Kerken kwamen. Deze groei kleurde de identiteit in vele schakeringen. Met het groeiend aantal leden nam, vooral in de laatste jaren, de behoefte aan pastoraat toe. Er volgden aanpassingen in o.a. de organisatie van het pastoraat om te kunnen beantwoorden aan deze groei en de veranderende behoefte aan pastorale zorg. Het uitgangspunt was nog steeds de 'herder gemeente': een kleine groep 'herders' geeft pastorale zorg aan de gemeente.

Rond 2009 groeide het verlangen om ons vanuit de missie meer open te stellen voor mensen buiten de kerk. Wel met behoud van de veelkleurigheid en het familiere karakter van de gemeente. Door de verdere groei van de gemeente kon het 'herder model' niet meer voorzien in voldoende pastorale aandacht. Er werden ook zorgen geuit over de onderlinge betrokkenheid.

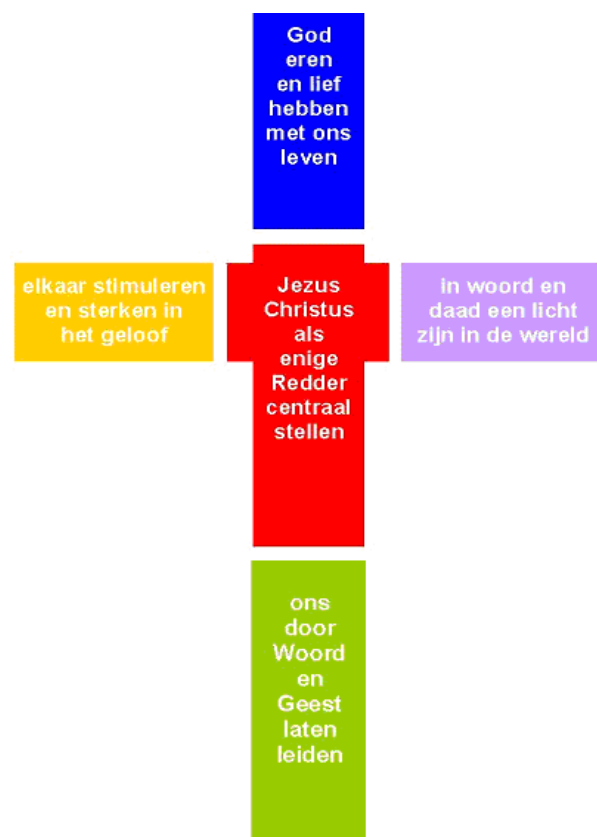
De wens kwam op om ruimte te scheppen voor nieuwe vormen.

In gesprekken met de gemeente kwam bij de kerkenraad het beeld van de organische gemeente op: een gemeente die onderling sterk verbonden is en voor elkaar zorgt. Het perspectief is om de gemeente te ontwikkelen van verzorgingskerk naar participatiekerk.

Missie en waarden

Onze missie, vastgesteld in 2006, verwoordt waartoe we geroepen zijn als gemeente. We vormen een gemeenschap waarin we:

- God eren en liefhebben met ons leven
- Jezus Christus als enige Redder centraal stellen
- ons door Woord en Geest laten leiden
- elkaar stimuleren en sterken in het geloof
- in woord en daad een licht zijn in de wereld

Het veelkleurige kruis: een visualisatie van de missie van de Open Hof, in 2006 ontworpen door Bert van der Vlis. De eerste drie regels hebben een verticale component; de relatie God-mens. De twee laatste een horizontale; mens tot mens.

Waarden verwoorden, meer dan de missie, de identiteit van onze gemeente. Wat vinden wij belangrijk in onze gemeenschap? Waar hechten wij waarde aan? Hoe doen we de dingen? Net zoals de missie, zijn de waarden nog steeds van kracht.

De **kernwaarden** van de Open Hof zijn:

- afhankelijkheid van God
- trouw aan Gods Woord
- bewogenheid voor de ander
- respect en ruimte in geloofsbeleving

Toelichting:

Licht in de wereld

In Efeze 4:15 en 16 staat: 'Dan zullen we, door ons aan de waarheid te houden en elkaar lief te hebben, samen volledig toe groeien naar hem die het hoofd is: Christus. Vanuit dat hoofd krijgt het lichaam samenhang, en wordt het ondersteund en bijeengehouden door alle gewrichtsbanden.' In dit beeld wordt elk gemeentelid gestimuleerd eigen kwaliteiten in te zetten in liefde voor Christus en elkaar.

Onderlinge betrokkenheid

We willen als gemeente actief betrokken zijn op elkaar. We volgen daarmee het voorbeeld van Jezus' bewogenheid met de mensen om Hem heen. Gemeenteleden worden geroepen elkaar meer te ontmoeten in kleine groepen, de kringen. In deze kringen kunnen gemeenteleden elkaar pastoraal en diaconaal ondersteunen. De kringen vormen de basis van de pastorale zorg van de gemeente. In de structuur is rekening gehouden met gemeenteleden die niet bij een kring aangesloten willen of kunnen zijn.

Groeikansen in geloof

We kunnen pas ten volle betrokken zijn op elkaar en bewogen zijn met de ander als we zelf sterk geworteld zijn in de liefde van Christus. Geloofsgroei is belangrijk. Door toerusting en onderwijs, in allerlei vormen en voor alle leeftijden, bieden we kansen om te groeien in basiskennis van het geloof en verdieping van de geloofsontwikkeling.

Visie

Als gemeente van de Open Hof zijn we onderweg. Om de waarden op een zuivere manier in evenwicht te houden op die weg, zijn markeringspunten en wegwijzers van belang. Zij geven de ruimte aan waarbinnen wij ons als gemeente bewegen.

Een vijftal wegwijzers komt hieronder aan bod. Zij vloeien logischerwijs uit elkaar voort. De wegwijzers zijn hulpmiddelen om luisterend naar de Heer onze weg te vervolgen.

1. **Samenkomst, gebed en gesprek**
2. **Gemeenschapsvorming en afstemming**
3. **Gastvrijheid**
4. **Oriëntatie met het oog op de toekomst**
5. **Verandering en groei en wat dat met ons doet**

1. Samenkomst, gebed en gesprek:

Jezus Christus staat in het hart van de missie. Hij is het die de gemeente roept tot de eerder omschreven missie. Hij bezielt ook de gemeente om die roeping waar te maken. Daarmee is gezegd dat de eredienst in het hart van het gemeentezijn staat. Daar vinden we inspiratie, daar zoeken we Gods aangezicht om naar Hem te horen en van Hem te ontvangen. Dat betekent dat activiteiten en plannen voortdurend daarop ge-ent mogen worden, op de dienst aan Jezus. Bij dat laatste (ge-ent worden) speelt het gebed een grote rol. Gebed als toetssteen en bron voor alles.

Ook het gemeenschappelijke gesprek is van groot belang. Als de gemeente een middel vormt om te komen tot Gods doel, dan zijn gemeenteleden niet alleen op zichzelf en op de eigen inzichten gericht. In concrete situaties, bij verschil of verscheidenheid, staat het gesprek voorop. Het gesprek met elkaar, het gesprek met God.

2. Gemeenschapsvorming en afstemming:

Wij vinden gemeenschappelijkheid vanzelfsprekend, maar dat is het niet. Een belangrijke reden waarom onze gemeente aantrekkelijk is, heeft met die gemeenschap te maken. Dat vraagt dat we niet uit losse eilandjes bestaan, maar dat we de gemeenschappelijkheid ondersteunen. Daartoe is goede besluitvorming van belang. Besluitvorming die cirkelt rondom ruimte en afstemming.

De Open Hof heeft een geschiedenis waarbij het belang van een gezonde speelruimte erkend werd. Tegelijkertijd vraagt dat van groepen en afzonderlijke leden dat ze op belangrijke kruispunten de afstemming zoeken. De oudste binnen een werkveld treedt daarbij op als eindverantwoordelijke. Is een bredere afstemming (besluitvorming) gewenst, dan neemt de oudste dit mee naar de kerkenraad. De kerkenraad zal, waar dit m.b.t. het onderwerp van belang is, de gemeente raadplegen. Opdat er een evenwichtig besluit genomen kan worden door de kerkenraad.

3. Gastvrijheid:

Gastvrijheid is een belangrijke waarde van de Open Hof gemeente. Daarom zijn we gericht op de wereld rondom ons. Ruimte geven aan anderen doe je niet allereerst als individu, maar als gemeenschap. Het is een gemeenschappelijke taak, die ten diepste een geestelijke grondslag heeft. Gods kloppend hart is de bron van onze gastvrijheid. Dit besef helpt om uitputting te voorkomen, want uiteindelijk hangt het niet van ons af. Geloofswaarden mogen heel concreet worden (dat vergt de inzet van de leden van de gemeente), tegelijkertijd is God zelf de Gastheer. Gastvrijheid is allereerst dat wat de Heer aan allen geeft.

4. Oriëntatie met het oog op de toekomst:

Oriëntatie gaat over gericht bezig zijn. Iedere gemeenschap of groep kan in eenzijdigheid verzanden. Het is van belang om het doen en laten van de gemeente te ijken aan de weg van de Heer. Onderstaande vragen kunnen hierbij helpen:

Wat kiezen wij om te doen?

Wat voor kansen zien wij hierin?

Wat wil zich hier vanuit Gods Geest openbaren?

Deze vragen helpen het besef levend te houden dat de gemeenschap functioneert met het oog op Gods doelen. Met andere woorden: Dat de geestelijke oriëntatie scherp blijft. Het ondersteunt dat niet alles kan, maar dat een beperkt aantal gerichte taken worden uitgevoerd.

5. Verandering en groei en wat met ons doet:

De eigen geschiedenis mag omarmd worden, maar tegelijkertijd is het van belang om de durf te hebben verschillende taken anders aan te pakken. Hierbij zijn risico's niet uitgesloten. Daarbij mag ook erkend worden wanneer iets niet werkt. En dat kost iets: inspanning, soms teleurstelling, maar ook gerichte inzet van beschikbare energie en tijd.

Verandering die er toe doet, vraagt de bereidheid om ergens mee te stoppen en zich te bezinnen op mogelijk nieuwe aspecten. Dit sluit nauw aan bij dat wat de Heer van ons vraagt op dit moment en in deze situatie.

Concrete stappen vanuit de wegwijzers (visie)

Vanuit de missie en de waarden hebben we bepaalde wegwijzers genoemd, wegen waarlangs we als gemeente willen wandelen. In het onderstaande hebben we per wegwijzer de aandachtspunten geformuleerd die we de komende jaren willen ontwikkelen.

De lopende activiteiten in ons gemeentelven, die ondergebracht zijn in verschillende werkvelden, worden hier niet genoemd.

1. Samenkomst, gebed en gesprek.

- In de eredienst mogen we onze dorst lessen bij de Bron, zitten aan de voeten van de Heer. Om van daaruit onze dienst aan elkaar en aan de mensen die op onze weg komen (persoonlijk en als gemeente) te kunnen vervullen. Omdat de eredienst in het hart van de gemeenschap staat, werken we met een jaarthema. Dat helpt om tot geestelijke verdieping te komen. Dit thema kan vervolgens meegenomen worden naar onder meer de kringen en de side-service.
- Hoe werkt de eredienst door in andere vormen van gemeente-zijn? En hoe is dat andersom? We zullen vormen zoeken waarbij beide elkaar verdiepen en versterken.
- Bij de kwantitatieve groei van de gemeente is het belangrijk om in het oog houden te dat we samen blijven groeien naar de Heer toe (Heer-gericht, in plaats van ik-gericht of een gezellig wij-gevoel).

2. Gemeenschapsvorming.

- We blijven investeren in *kringen*. Daarbij is het van belang dat er voldoende kringen zijn en er openheid is voor nieuwe leden. Er vindt twee keer per jaar toerusting plaats voor contactpersonen en er is op toerustingsavonden ook gelegenheid tot het uitwisselen van ervaringen van de verschillende kringen.
- In de gemeente leeft het verlangen om de *verschillende generaties* meer met elkaar te *verbinden* (jongeren, middelbare leeftijd, ouderen). We gaan investeren in verschillende vormen waarbij die verbinding gezocht wordt. Doel daarvan is om elkaars leefwereld te leren kennen en van elkaar te leren, ook spiritueel. Daarbij is er ruimte voor ontspannen, gezellige intergenerationele activiteiten.

3. Gastvrijheid

- Het "*kerk in de wijk zijn*" wordt verder gestimuleerd en toekomstbestendig gemaakt. Hierbij is te denken aan het beschikken over voldoende mankracht ook als er door ziekte of vakanties mensen niet beschikbaar zijn. De samenwerking met het sociale wijkwerk enerzijds en het specifiek eigene anderzijds, vraagt om goede doordenking. Wat past bij ons, waar liggen onze grenzen? In het verlengde hiervan liggen ook vragen op welke manier we vanuit het 'kerk in de wijk zijn' verbinding kunnen maken met diaconaat en kringen.
- Er komt een *kernteam Missionair voor alle missionaire projecten*. Zij richt zich op onderlinge samenhang en bespreekt vragen zoals hierboven genoemd. Ook nieuwe ideeën op diaconaal of missionair gebied kunnen hier besproken worden om samenhang, focus en visie in het oog te houden.

- Verschillende mensen met wie we als gemeente via het buurtwerk, vluchtelingenwerk of anderszins in aanraking komen, hebben geestelijke honger. Voor deze groep 'nieuwkomers' gaan we zoeken naar laagdrempelige vormen om aan hun verlangens op spiritueel gebied tegemoet te komen. Uiteraard doen wij dit vanuit de gerichtheid op Christus.

4. Oriëntatie met het oog op de toekomst

- Bijzondere aandacht wordt de komende jaren geschonken aan de grote groep jongvolwassenen (18-25 jaar). Van belang is daar de aansluiting van 18+ bij de kringenstructuur. Die overgang wordt nu door de jongvolwassenen als lastig ervaren. Daarnaast willen we jongvolwassen helpen hun eigen plek in de gemeente te vinden. Dit door ze te helpen ontdekken wat hun talenten zijn en hoe ze deze kunnen inzetten in de Open Hof. Concreet valt te denken aan het mogelijk maken van 'snuffelstages' in de Open Hof en/of aandacht besteden aan competenties & persoonlijkheidseigenschappen tijdens bijeenkomsten.
- Bij de Hofkidsgroepen wordt de Bijbelse leerlijn verder ontwikkeld. Bijbelkennis wordt op een aansprekende manier vergroot door een bijbelleesproject.
- Elk werkveld neemt het op zich om eens in de twee jaar een aantal kernvragen te stellen ter evaluatie zoals eerder genoemd bij de wegwijzer "Oriëntatie met het oog op de toekomst".

5. Verandering en groei en wat dat met ons doet.

- Er komt een klankbordgroep voor de zogenaamde trage vragen. Zij doordenkt complexe onderwerpen die met het oog op de toekomst onze aandacht vragen. De klankbordgroep fungeert als adviesorgaan voor de kerkenraad.
- We faciliteren een zogenaamd 'gemeentegesprek': met elkaar in gesprek over wat je drijft, bezielt, hoe je geloof gestalte geeft bv door diaconale en missionaire activiteiten. Dit bevordert de onderlinge betrokkenheid.
- Bijzondere aandacht vraagt het bieden van een veilige omgeving aan kinderen van gemeenteleden en gasten.
- Er wordt een gezond financieel beleid gevoerd. Elk kwartaal krijgt de gemeente inzicht in de financiële stand van zaken.
- Omdat we in toenemende mate intensief gebruik maken van het kerkgebouw zal er een reglement opgesteld worden voor verhuur en gebruik van het gebouw. Dat is voor ieder beschikbaar.
- Er komt een toegankelijk website die up-to-date is. Hier staat ook een duidelijk organogram op zodat inzichtelijk wordt bij wie je moet zijn met een bepaalde vraag.

Bijlage 1: Kringenstructuur van de Open Hof.

Doel kringen

De Open Hof werkt met een zogenaamde kringenstructuur. Het is goed om binnen het grotere geheel van de groeiende gemeente een plek te hebben waar je gezien wordt en je elkaar kent. In een kring gaat het om ontmoeting met elkaar en met de Heer. De kring is een plaats waar je kunt groeien in geloof, waar je elkaar kunt helpen om je weg als christen in deze wereld te vinden. In de kring kun je ook je gaven ontdekken en elkaar stimuleren deze te gebruiken en erin te groeien. Kringleden zijn betrokken op elkaar en geven waar nodig een stukje onderlinge zorg. Als de zorg groter wordt dan een kring kan dragen, kan andere diaconale of pastorale zorg gevraagd worden. Omdat hulp vragen niet altijd gemakkelijk is, kun je elkaar over dat drempeltje helpen.

Breed aanbod

Een kring kan ontstaan op initiatief van gemeenteleden of van de kerkenraad. Er is een breed aanbod aan kringen passend bij de veelkleurige gemeente die we zijn. Denk bv aan bijbelstudiekringen, LEV-groepen, opvoedkringen, lectio divina kring. De scriba heeft een overzicht van alle kringen die er zijn en weet welke kringen open staan voor nieuwe leden.

De kringavonden

Het geloofsgesprek, gebed en met elkaar mee leven krijgen een ruime plaats op de kring. Vanuit onze onderlinge relatie als broeders en zusters zijn we geïnteresseerd in vragen als: Hoe gaat het met je? Waar zit je op je geestelijke reis, hoe is je relatie met de Heer? De invulling van de kringavond wordt door de deelnemers van de kring bepaald. Sommigen bespreken een boek, anderen doen een stevige Bijbelstudie, weer anderen hebben losse onderwerpen die deelnemers aandragen of steken een keer de handen uit de mouwen voor bijvoorbeeld Stichting Present. Een kring kan het jaarthema verder met elkaar verdiepen door een preek te bespreken of gebruik te maken van het gespreksmateriaal rond het jaarthema dat via de oudste onderwijs en toerusting toegestuurd wordt aan de contactpersonen van de kringen. Soms vraagt de kerkenraad kringen om mee te denken over een bepaald onderwerp en stuurt zij daarover gespreksmateriaal naar de kringen.

Contactpersonen en toerusting

Elke kring heeft een contactpersoon. De contactpersoon is aanspreekpunt van de kring en gaat namens de kring naar de toerustingsavonden die twee keer per jaar plaatsvinden. Kringen leren hier van elkaar en krijgen op verschillende terreinen handvatten om als kring te kunnen groeien. Ook wordt hier gepeild hoe het jaarthema landt, welke vragen er leven, wat er nodig is aan pastorale of diaconale ondersteuning e.d. Kortom deze avonden vormen een verbinding tussen de kringen en de bredere gemeenschap van de Open Hof. De contactpersoon hoeft niet de kringavonden te leiden maar houdt wel in de gaten of de sfeer in de kring goed is, of iedereen zijn/haar plek heeft, of er 'leven' en groei in de kring zit. Als men tegen moeite aanloopt kan de kringbezoeker benaderd worden. De kringbezoeker zoekt ook zelf contact met de contactpersonen om te peilen hoe het met de kringen gaat. We vinden het namelijk belangrijk dat kringen een inspirerende plaats zijn waar ruimte is voor de ontmoeting met elkaar en met de Heer.

Bijlage 2: Opzet Pastoraat en Diaconaat.

Schematische weergave van het **Pastoraat & Diaconaat** binnen de **Open Hof** “ *Ontmoeten – Omzien – Oplopen* ”

<p>Algemeen:</p> <p>Ontmoeten & Omzien</p>	<p>Pastoraat: Pastoraal Bezoekers</p> <p>Pastoraat: Gebed na de dienst</p> <p>Diaconaat: Bezoekers & Attenties</p>
<p>Samenkomst, Kringen en Groepen</p> <p>In het algemeen kan er gesteld worden dat wij als gemeenteleden primair zorg voor elkaar dragen door naar elkaar om te zien. Essentieel hierbij is de ontmoeting die plaatsvindt tijdens de samenkomsten, tijdens en na de eredienst en in de diverse kring- en groepsverbanden binnen de gemeente. Voor gemeenteleden die niet aangesloten zijn bij de kringen zijn er pastoraal - en diaconaal bezoekers aangesteld. Daarnaast is er een laagdrempelig gebedsteam waar na de zondagsdienst samen met andere gemeenteleden gebeden kan worden.</p>	
<p>Specifiek:</p> <p>Oplopen</p>	<p>Pastoraat: Pastoraal Bezoekers die wat langer meelopen met iemand (“maatjes”)</p> <p>Gebedspastoraat, ziekenzalving, voorbede in de eredienst</p> <p>Diaconaat: Financiële en Praktische hulp op maat voor wat langere tijd</p>
<p>Als er meer specifieke en persoonlijke zorg voor een gemeentelid gewenst is dan kan er zowel pastoraal als diaconaal een tijdje opgelopen worden met een gemeentelid. Dit wordt gedaan voor vaste “maatjes”.</p> <p>Kenmerk hierbij is dat een van de oudsten en/of de predikant hiervan op de hoogte is en dat het trajecten zijn die over een wat langere periode lopen. Gebedspastoraat, ziekenzalving en voorbede in de eredienst zijn tevens mogelijkheden die binnen de specifieke zorg vallen.</p>	